

PRØVETAKING BRØNN/OVERFLATEVANN

Prøver bør leveres mandag, tirsdag eller onsdag før kl. 13.30 for å unngå helgetillegg på analyser som må startes opp samme dag. Vi har et døgnåpent prøvemottak hvor prøver utenfor åpningstid kan leveres i kjøleskap/fryseboks. Ta alltid kontakt med laboratorium på forhånd da denne inngangen krever egen kode.

FREMGANGSMÅTE

- Prøven skal helst tas på egnet sterile flasker fra laboratorium, minimum 500ml.
- For kloret drikkevann skal det benyttes egen flaske tilsatt tiosulfat i tillegg.
- For å analysere lukt/smak skal det benyttes en 250ml spesialflaske i tillegg.
- Velg prøvetakingspunkt ut fra evt. prøvetakingsplan, og vurder hvilke punkter som skal kontrolleres ut fra foregående måneder, og eventuelt tidligere resultater.
- Åpne flasken på en slik måte at berøring av flaskeåpning og innside av kork unngås. *Ikke legg korken med åpningen ned på benk, samt ha rene hender eller hansker.*
- **Se neste side for fremgangsmåte for de ulike prøvepunktene.**
- Merk flasken **tydelig** med kundenavn, dato og klokkeslett, type prøve (brønn/overflate og lignende), prøvested, samt annen relevant informasjon. Er det ikke avtalt analyser med laboratorium på forhånd skal det alltid leveres et følgeskjema med prøven. Skjema kan lastes ned på vår hjemmeside eller fylles ut ved levering.
- Prøven oppbevares kjølig og leveres til laboratorium innen 24 timer etter uttak.
NB: For akkrediterte resultat på kimtall så må analysen startes opp innen 12 timer etter uttak.

HENTING/LEVERING

TosLab AS
Stakkevollvegen 55
9010 Tromsø

Vi holder til i 3. etasje med inngang på sjøsiden i nedre bygg.

SENDING

Vi kan sende prøvetakingsutstyr i posten hvis opphenting ikke er mulig. Vi kan også legge ved returlapp med ekspresslevering hvis analyser krever snarlig oppstart. Hvis prøven da blir levert inn til postkontor innen frist så vil vi motta prøven dagen etter. Pris på sendingen vil variere ut ifra lokasjon. Fryseelement bør ikke være i direkte kontakt med prøven og vil føre til dannelse av is.

Vi kan være behjelpelig med henting av prøver på bussterminal, båt og andre lokasjoner lokalt i Tromsø om levering eller sending med post ikke er ideelt for deg.

Har du spørsmål er du velkommen til å ta kontakt via telefon 776 24 360 eller send oss en forespørsel på post@toslab.no

Overflatevann:

- Ved prøve fra stillestående vann, dykk flaskens munning raskt ca. 5 cm under overflaten, og før flasken langsomt i retning fra deg selv.
- Ved prøve fra strømmende vann, dykk raskt flaskens munning ca. 5 cm under overflaten og hold munningen mot vannstrømmen.

Brønn:

Analysen av brønn kan være hensiktsmessig for å sjekke:

1. *Kvaliteten på grunnvannet*
2. *Kvaliteten på brønnvannet*
3. *Kvaliteten på vannet slik det brukes*

Vannprøvene tas normalt fra kran, for eksempel på kjøkkenet. Prøven vil da vise den vannkvaliteten som brukes i husholdningen (3).

Andre ganger er det kvaliteten i vannkilden som ønskes testet, og da må prøven tas direkte i brønnen. Enkelte ganger er det svært vanskelig å komme til i brønnen og i slike tilfeller kan prøven tas i krana, men man må forsøke å fjerne uheldige forhold som kan påvirke vannkvaliteten på veien fra kilden til tappepunktet.

Hvordan prøvetakningen utføres kommer an på hensikten med prøven og om det er en brønn med eller uten pumpe installert.

1. *Grunnvann:*

- Pump vann ut av brønn til det er en konstant vanntemperatur og elektrisk konduktivitet, eller til brønnvolumet er fornyet tre ganger. Tappepunktet desinfiseres før prøven tas ut.

2. *Brønnvann:*

- Tappepunktet desinfiseres før uttak. En liten mengde vann pumpes fra brønn, kun til å skylle bort desinfeksjonen før prøven tas ut.
- For brønner uten pumper kan hensikt 1 og 2 utføres med en nedsenkbar pumpe.

3. *Kranvann:*

- Dersom kvaliteten av vannet skal sjekkes slik det brukes skal det pumpes ut vann uten at det tappes vann på forhånd eller at tappepunktet desinfiseres. Dersom vann hentes fra for eksempel en bøtte skal man fylle den sterile prøveflasken direkte fra bøtten.

Flasker fylles vanligvis 90% full med 2-3 cm luftlomme øverst om ikke annet er avtalt.

NB: Spesialflaske for radon fylles 100% uten luftlomme, og må merkes med nøyaktig klokkeslett for uttak.